

Sähköisen päätöksen tuen tutkimus (EBMeDS)

**osana
Päätöksentukihanketta
v. 2005 - 2009**

24.03.2013

Terveystieteen laitos, tutkija Tiina
Kortteisto

Päätöksentukihanke (EBMeDS)

1. Päätöksentukihankkeen valmistelu ja tuottamisprosessin luominen (2004-2005)
2. Päätöksentuen tuotteistaminen (2006-2009)
3. Päätöksentuen pilotointi (2006-2009)
4. Päätöksentuen toimivuuden ja vaikuttavuuden tutkimus (2006-2009)

Päätöksentukihankkeen tavoite

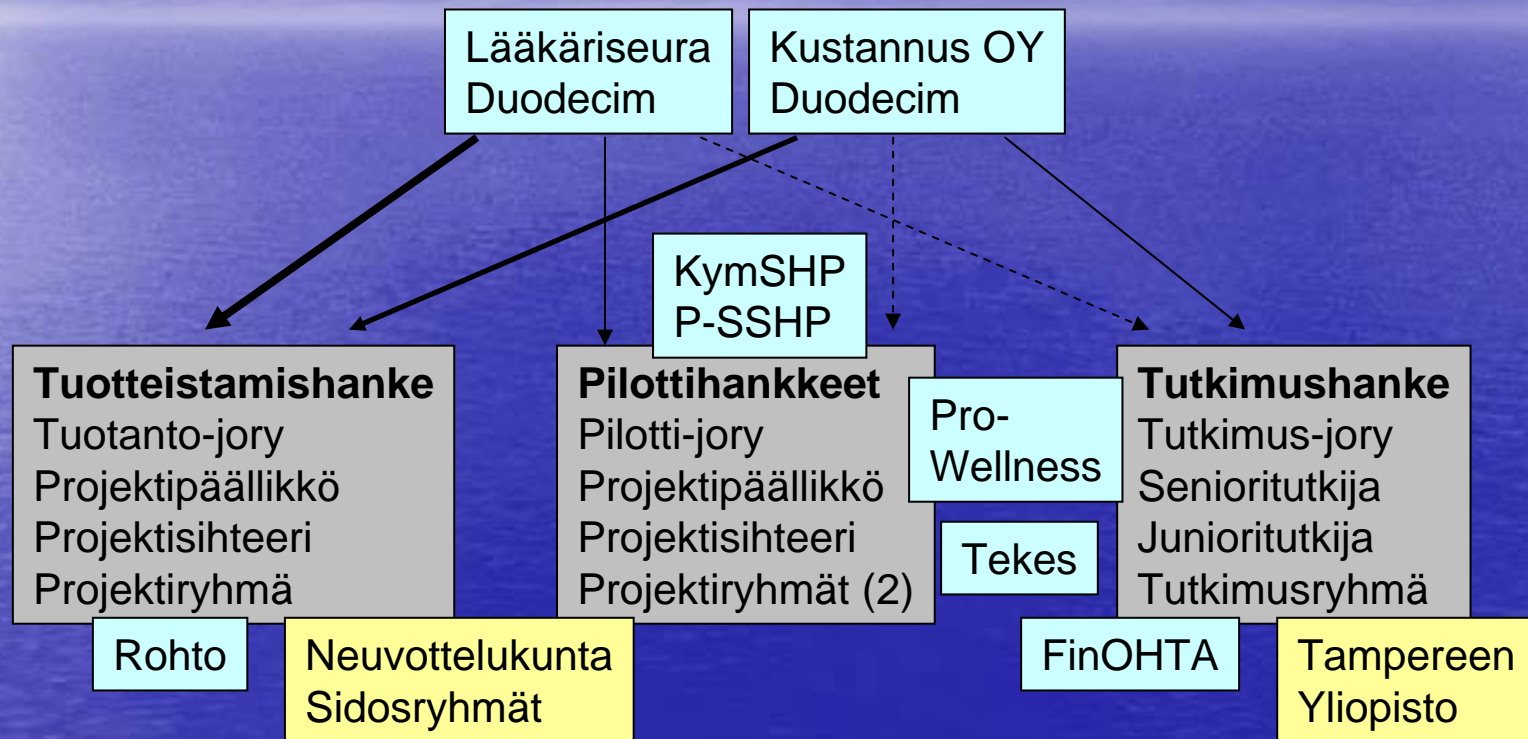
Hankkeen keskeisenä tavoitteena on luoda kansallinen laaja-alainen kliinisen päätöksenteon tukijärjestelmä, joka voidaan liittää olemassa oleviin kansallisessa terveyshankkeessa määriteltyjen standardien mukaisiin sähköisiin potilaskertomusjärjestelmiin.

Päätöksentuen määrittely

Päätöksentukijärjestelmän perustana on sen kyky yhdistää lääketieteellinen tietämys ja yksittäisestä potilaasta tallennettu tieto siten, että tuloksena on tapauskohtaisesti räätälöityjä kehoitteita, muistutuksia tai varoituksia. Päätöksentukitoiminnot toteutetaan suorittamalla tietokoneella tätä varten tuotettuja ohjelmakoodia, ns. skriptejä. Skriptit perustuvat parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon, jonka takana oleva näyttö on arvioitu ja kuvattu. (Kunnamo 2005)

Hankekokonaisuus

Tutkimusryhmä

- Pekka Rissanen, terveystaloustieteen professori (Tampereen yliopisto)
- Tiina Kortteisto, TtM (Tampereen yliopisto)
- Minna Kaila, dosentti (Tay, Finohta/Stakes ja PSHP)
- Mats Brommels, professori (Helsingin yliopisto ja Karoliininen instituutti)
- Jukkapekka Jousimaa, LKT (Kustannus Oy Duodecim)
- Jorma Komulainen, LL (väit.) (KYS ja Lääkäriseura Duodecim)
- Ilkka Kunnamo, LKT (Karstulan ja Saarijärven terveyskeskus ja Kustannus Oy Duodecim)
- Marjukka Mäkelä, professori (Finohta/Stakes ja Kööpenhaminan yliopisto)
- Taina Mäntyranta, LL (Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO)
- Helena Varonen, LT (Työterveyslaitos ja Kustannus Oy Duodecim)

Terveystieteen laitos, tutkija Tiina
Kortteisto

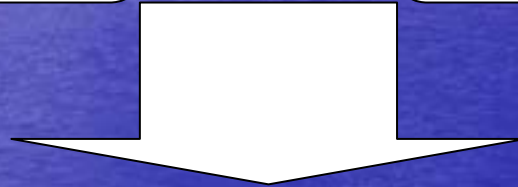
24.03.2013

Päätöksentuen tutkimuksen osa-alueet

Aikaisempi tutkimustieto
(kirjallisuuden kartoitus)

Uusi empiirinen tieto
(ryhmähaastattelut ja
kyselyt)

Randomoitu, kontrolloitu tutkimus (RCT);
vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus
&
käytettävyyden ja käytön arviointi

Kirjallisuuden perusteella päätöksentuen vaikuttavuutta ennustavat:

- 1) automaattisten muistutusten ja toiminnan tuen antaminen osana työnkulkua
- 2) selkeiden toimintaohjeiden antaminen pelkän tilanne- ja laatuarvion sijasta
- 3) päätöksentuen antaminen juuri päätöksenteon hetkellä
- 4) päätöksentuen antaminen tietokoneen avulla.

Ryhmähaastatteluaineisto kerätty vuonna 2005

- 7 ryhmää eri puolilla Suomea
- 39 lääkäriä; 17 erikoissairaanhoidosta ja 22 perusterveydenhuollosta
- 17 naista ja 22 miestä
- keski-ikä 43,3 vuotta
- työkokemus keskimäärin 16,8 vuotta

Käytettävyyden tutkimus

Pääkysymys:

- Mitkä tekijät sähköisessä päätöksentuessa edistävät tai estävät päätöksentuen käyttöönottoa ja käyttöä?

Muut kysymykset:

- Mitkä ovat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon lääkäreiden käsitykset, asenteet ja huolenaiheet ennen päätöksentuen käyttöönottoa?
- Millaisia ovat kokemukset sähköisen päätöksentuen käytöstä ja sen vaikutuksista potilaiden hoitoon ja ammattilaisten toimintaan?

Kehittämisenäkökulma:

- Mitkä päätöksentuen ominaisuudet ja aihepiirit koetaan toivottavina?

Vaikuttavuuden tutkimus

Pääkysymys:

Miten hoitotapahtuman aikana terveydenhuollon ammattilaiselle annettu, potilaskohtainen ja näyttöön perustuva päätöksentuki vaikuttaa vastaanoton prosessiin ja hoitosuositusten mukaisiin hoitoratkaisuihin kaikista hoitoratkaisuista sekä mikä on päätöksentuen kustannusvaikuttavuus?

Vaikuttavuuden tutkimus

Tutkimushypoteesi on, että sähköinen päätöksentuki vaikuttaa ammattilaisen päätöksentekoon niin, että suosituksen mukainen tai muu näyttöön perustuva toiminta lisääntyy (pätöksentuen vaikuttavuus)